

بارش‌های اخیر و پیشنهاد به وزارت نیرو

بعد از وقوع دو سامانه بارشی قوی که جنوب غربی، جنوب و مرکز کشور را - در هفته گذشته - تحت تاثیر قرار داد و بارش‌های بسیار سنگینی را خصوصا در استان‌های جنوبی کشور به دنبال داشته از طرف مدیرکل دفتر اطلاعات و داده‌های آب و وزارت نیرو اعلام شد که طی فعالیت سامانه‌های بارشی از ۱۵ تا ۲۶ آذر ماه بارش متوسط کشوری با بهبود حدود ۴۰ میلی‌متری مواجه شده و کاهش ۸۵ درصدی نسبت به دوره بلتندمت، به حدود ۲۰ درصد کاهش یافته است. لازم به ذکر است که در سامانه بارشی اخیر که از ۲۴ آذر ماه آغاز شده بود و تا ۲۸ آذر ماه ادامه داشته سامانه‌های نسبتا قوی از جنوب و جنوب غرب کشور وارد شد و حدود ۲۴ استان را تحت تاثیر قرار داد. شرایطی که تا قبل از وقوع این سامانه بارشی، فقط ۷ میلی‌متر بارش متوسط کشوری بود به طور محسوس افزایش یافت.

این برآوردها همگی حاکی از آن است که وزارت محترم نیرو بارش‌های رخ داده در یک منطقه از کشور را به طور متوسط به کلی کمابستر ۱۶۴۸۰۰۰ کیلومتر مربعی کشور ایران محاسبه می‌نماید که چند میلی‌متر بارش به طور متوسط در سطح کشور نازل شده است. این محاسبات شامل دارای مشکلات عدیدانه است، زیرا کشور ایران از شمال تا جنوب و از شرق تا غرب دارای شرایط متفاوتی بوده و به همین دلیل هم کشور ایران با ۶ حوضه آبریز اصلی تقسیم شده که هر یک با دیگری کاملا متفاوت است.

این حوضه‌ها حوضه آبریز خلیج فارس و دریای عمان، حوضه آبریز دریاچه ارومیه، حوضه آبریز دریای خزر، حوضه آبریز فلات مرکزی، حوضه آبریز قزوین و حوضه آبریز مرز شرقی. با این تفاسیر بارش‌هایی که به عنوان مثال در حوضه آبریز دریای خزر و سه استان شمالی رخ می‌دهد کاملا متفاوت با بارش‌هایی است که در حوضه آبریز فلات مرکزی و مناطق کویری رخ می‌دهد. شرایط کمپارشی حوضه آبریز شرق مشابه شرایط اقلیمی غرب زاگرس و خوزستان نیست، بنابراین به عنوان مثال شاید اقدام صحیحی نباشد که بارش‌های خزری را که گاهی به ۱۰۰۰ میلی متر در سال هم می‌رسد را به منطقه کویری ایران یا بارش‌های حدود ۵۰ میلی‌متری تعمیم دهیم.

در مورد بارش‌های اخیر هم، چنین امری واقع شد. بارش‌های بسیار نادر و استثنایی عمدتا در نواحی ساحلی ایران، جزایر کیش، خارک و قشم، جنوب استان فارس، استان‌های بوشهر و هرمزگان تا مناطق ساحلی جاسک، سیریک و بولجستان جنوبی به وقوع پیوسته. این بارش‌ها به ناچار از دسترس خارج شده و وارد خلیج فارس و دریای عمان شد. قاعدتا بررسی این مقدار از بارش‌ها که در محدوده ۲۷۰ میلی‌متر فقط در هفته گذشته در نواحی ساحلی جنوبی و عمدتا در حوضه آبریز خلیج فارس و دریای عمان و کمتر در حوضه آبریز فلات مرکزی رخ داد، باید به طور جداگانه در حوضه آبریز خلیج فارس و فلات مرکزی صورت گیرد. تعمیم آن در کل ایران می‌تواند یک آدرس خطا در ذهن مخاطب ایجاد کند. به عنوان مثال بارش متوسط سالانه ایران در سال ۱۴۰۴ - ۱۴۰۵ در هفته گذشته به بارش متوسط سالانه کشوری نزدیک شده است. بنابراین شرایط آبی کشور شرایط مطلوب قابل دسترسی است که اینطور نیست. به خوبی آشکار است که عمده این بارش‌ها در سواحل جنوبی و جزایر رخ داده و عمدتا هم رواناب و سیلاب حاصل از این بارش‌ها به خلیج فارس روان شده و تاثیر آن در منابع آبی فرفا فلات مرکزی محسوس نبوده است.

پیشنهاد اصلی به وزارت محترم نیرو آن است که به علت تفاوت‌های متعدد ۶ حوضه آبریز ایران از نظر شرایط اقلیمی، موقعیت، وسعت و جمعیت، بارش‌های متوسط هر حوضه آبریز به طور جداگانه اعلام شود تا مخاطب اولاً با شرایط حاکم بر هر حوضه آبریز از نظر وضعیت منابع آبی همان حوضه آبریز آشنا شده و ثانیاً تفاوت بین بارش‌های رخ داده شده در هر حوضه نیز به تفکیک مشخص شود. سال‌های متعادل شاهد آن هستیم که بارش متوسط کشوری در حدود عدد ۲۳۰ و اخیرا ۲۲۷ و شاید کمتر اعلام می‌شود. در حالی که حوضه آبریز فلات مرکزی که حدود ۷۰ درصد جمعیت کشور و وسعت کشور را شامل می‌شود فقط ۱۵ درصد منابع آبی تجدید پذیر را دارا بوده و بارش متوسط سالانه آن کمتر از ۱۵۰ میلی‌متر است. اعلام بارش متوسط در سطح کشور که همواره از طرف وزارت نیرو اعلام می‌شود، نمی‌تواند گویای وضعیت بسیار شکننده منابع آبی حوضه آبریز فلات مرکزی باشد. بنابراین پیشنهاد می‌شود اعلام بارش رخ داده شده در هر یک از ۶ حوضه آبریز به طور مجزا توسط وزارت نیرو اعلام شود تا حداقل مخاطبین ساکن در هر حوضه آبریز از وضعیت منابع آبی محل سکونت خودشان به طور شفاف مطلع شوند.

محسن موسوی خوانساری
فعال حوزه آب و محیط زیست
Alborz.payam@gmail.com

پیام آشنابرداری می‌کند

وام ازدواج و فرزندآوری قربانی کمبود منابع و تعلق بانکها

بیتندمت نظیر وام ازدواج و فرزندآوری و دلیل این ترجیح، ساختار درآمدی بانکها و تلاش برای بزرگ‌گشت سریع متلع و حداکترسازی سود است. در مقابل، وامهای حمایتی، متلع را برای مدت طولانی قفل کرده و بازده مالی مستقیم ناچیزی ایجاد می‌کنند. به همین دلیل بانکها تلاش می‌کنند این تکلیف را تا حد ممکن از دوش خود بردارند یا حداقل در اجرا با سخت‌گیری، تأخیر و ایجاد صفهای طولانی، بار عملیاتی آن را کاهش دهند.

چالش‌های اجرایی و عملیاتی
این نماینده مجلس تأکید می‌کند محدودیت متلع و ضعف در نظارت از چالش‌های اصلی است. در این قلمون هستند از یکسو، بانکها ادعا می‌کنند متلع فرض الحسته برای پوشش حجم متقاضیان کافی نیست و طولانی بودن دوره بازپرداخت این کمبود را تشدید می‌کند. از سوی دیگر، گزارش‌ها نشان می‌دهد که بخشی از تأخیرها و معطلی‌ها ناشی از سخت‌گیری‌های

تا تعارض متلع میان اهداف حمایتی و متعلق سودآوری بانکها کاهش یابد. جعفری آذر ضمن ارائه راهکار در این زمینه خاطرنشان می‌کند که محور راهبردی به عنوان پیش‌نیاز اصلاح وضعیت موجود مانند تقویت نظارت و تأمین متلع پایدارتر مطرح است. در محور نظارتی باید مجلس، بانک مرکزی و وزارت اقتصاد با شفاف‌سازی گزارش‌دهی، رصد دلایل کوتاهی بانکها و جلوگیری از انحراف متلع فرض الحسته، بانکها را به انجام متلع تکلیف ملزم کنند. در محور تأمین متلع، دولت باید با پیش‌بینی ردیف‌های بودجه‌ای یا سازوکارهای حمایتی دیگر، بخشی از بار مالی این طرح‌ها را بر عهده بگیرد تا بانکها ناچار نباشند صرفاً از متلع محدود و پرفشاری فرض الحسته خود استفاده کنند.

در نهایت به نظر می‌رسد که گره اصلی اجرای موفق وامهای ازدواج و فرزندآوری، نام‌خوانی بین متعلق حمایتی قلمون کلار و متعلق سودآوری شبکه بانکی است. زمانی که این شکاف با تقویت نظارت، شفاف‌سازی تخصیص متلع فرض الحسته و ورود فلات دولت در تأمین متلع جبران شود تاخیر در پرداخت صفهای طولانی و نارضایتی عمومی تلاوم خواهد داشت و اهداف سیاست افزایش جمعیت و حمایت از خانواده متعلق نخواهد شد. بدون تردید، یک طراحی نهایی کارآمد باید به گونه‌ای باشد که هم شفاف‌سازی بانکها را در نظر بگیرد و هم اطمینان دهد که متلع حمایتی واقعا در خدمت گروهای هدف قرار می‌گیرد. مسارف درون‌سازمی و سودآوری برای بانکها.

mojan.bidaki88@gmail.com

حجم سدهای کشور با وجود بارش‌ها ۲۲ درصد کاهش دارد

برای مسارف مختلف خارج شده که در مقایسه با هفت میلیارد و ۱۰ میلیون متر مکعب سال گذشته ۲۵ درصد کاهش یافته است.

رشد ۲ درصدی بردشگی سدها
با این وجود بردشگی سدهای کشور با ۲ درصد رشد به ۲۴ درصد رسیده است. گره‌های آب برخی سدهای کشور همچنان کم است اما حجم سدی خشک نمانده است.

بارش‌ها به ۶۲ میلیارد متر رسیده
میزان بارش‌های کشور از ابتدای سال آبی جاری تا ۲۸ میلیارد متر رسیده است. این میزان بارش در مقایسه با دوره بلتندمت که ۵۹۵ میلیارد بوده چهار درصد رشد یافته و در مقایسه با ۲۸۸ میلیارد سال گذشته ۶۰ درصد رشد نشان می‌دهد. در این بین بارش‌های استان هرمزگان با ۱۳۶.۳ میلیارد در مقایسه با ۹۹ میلیارد سال گذشته از رشد ۱۴۱ درصدی برخوردار شده است.

درصد عقب ماندگی دارد.

کاهش ۱۹ درصدی آب ورودی به سدها
گرچه این روزهای شاهد بارش‌هایی در برخی مناطق هستیم اما این بارش‌ها نتوانسته روان‌های خوبی برای سدها رقم بزند. براین اساس از ابتدای سال آبی جاری تا ۲۹ آذرماه حجم ورودی به سدهای بزرگ و مهم چهار میلیارد و ۹۰ میلیون متر مکعب بوده که در مقایسه با پنج میلیارد و ۲۰ میلیون متر مکعب سال گذشته ۱۹ درصد عقب ماندگی دارد.

کاهش ۲۵ درصدی خروجی آب از سدها
شرایط سخت کم‌کم آب سبب شده مدیریت سخت‌گیرانه‌ای بر خروجی سدها اعمال شود تا بتواند آب مورد نیاز تأمین شود. براین اساس از ابتدای سال آبی جاری تا ۲۹ آذرماه پنج میلیارد و ۲۰ میلیون متر مکعب آب از سدها و با اشاره به جایگاه گوشت مرغ به عنوان ارزان‌ترین متلع پروتئینی در سبد غذایی خانواده‌ها گفت: امید می‌رود با برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده، اسال از نظر تأمین پروتئین مورد نیاز مردم شغل گوشت مرغ و تخم‌مرغ، شرایط مطلوبی رقم بخورد و مشکلی در این زمینه ایجاد نشود. دبیرانجمن تولیدکنندگان جوجه یکروزه کشور تصریح کرد: در حال حاضر کشور از نظر تولید جوجه یکروزه با چالش خاصی مواجه نیست، اما استمرار این وضعیت نیازمند حمایت و پایداری در زنجیره تأمین است.

حجم آب موجود در سدهای کشور با وجود بارش‌های اخیر، از ابتدای سال آبی جاری (ابتدای مهر ۱۴۰۴) تا ۲۹ آذرماه با کاهش ۲۲ درصدی نسبت به سال گذشته روبرو هستند.

به گزارش پیام آشنابرداری، ستکین ۶ سال پیش، هم‌چنان بر سر متلع آبی کشور سنگینی می‌کند و با وجود آنکه در هفته‌های اخیر بارش‌هایی رخ داده اما هنوز وضعیت کلی سدها بزرگ و مهم کشور سامان نیافته است و به خصوص در تهران نیاز به مدیریت مصرف است. بر اساس تازه‌ترین آمار شرکت مدیریت متلع آب ایران، از ابتدای سال آبی جاری (ابتدای مهر ۱۴۰۴) تا ۲۹ آذرماه حجم سدهای مهم و بزرگ کشور به ۱۷ میلیارد و ۲۶۰ میلیون متر مکعب رسیده است. این در حالی است که در مدت مشابه سال آبی گذشته این رقم ۲۲ میلیارد و ۵۳۰ میلیون متر مکعب بوده که نشان از کاهش ۲۲ درصدی دارد.

تولید جوجه یکروزه در کشور با کمبود مواجه نیست
دبیرانجمن تولیدکنندگان جوجه یکروزه کشور با تأکید بر نبود مشکل در تأمین این نهاده مهم صنعت طیور گفت: در حال حاضر کشور از نظر تولید جوجه یکروزه با کمبود مواجه نیست. به گزارش پیام آشنابرداری، محمدرضا صدیق‌پور در برنامه رادیو اقتصاد با بیان اینکه جوجه یکروزه یکی از مهم‌ترین نهادهای پرورش مرغ و تولید محصولات پروتئینی است، افزود: با توجه به رشد جمعیت و افزایش تقاضای برای گوشت مرغ و تخم‌مرغ، اهمیت تأمین جوجه‌های یکروزه با کیفیت بیش از گذشته احساس می‌شود.

تولید جوجه یکروزه در کشور با کمبود مواجه نیست

ممکن نخواهد بود دبیرانجمن تولیدکنندگان جوجه یکروزه کشور افزود: دولت در تلاش است با تأمین از مرز تولید، مشکل نهادهای صنعت طیور را هرچه سریع‌تر حل کند. صدیق‌پور در بیان این نکته افزود: جوجه یکروزه فرآیند پرورش اما بسیار حیاتی در زنجیره اهمیت غذایی کشور است. گفت: جوجه یکروزه با کیفیت تضمین‌کننده رشد سالم، تولید اقتصادی و سودآوری برای پرورش‌دهندگان بوده و انتخاب جوجه‌های سالم از نظر ژنتیکی و تغذیه‌ای نقش مهمی در افزایش تولید و کیفیت محصولات پروتئینی دارد.